

- *ħsarat minn ilma provenjenti minn T Pipes tal-Water Services Corporation*

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 25 ta' Novembru 2021.

Rikors Nru. 689/2020 GM

Kenneth Agius (ID 506778M)

għan-nom ta' Agius Printing Press Ltd. (C-883)

VS

Water Services Corporation

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat ta' Kenneth Agius (ID 506778M) għan-nom ta' Agius Printing Press Ltd. (C-883) li permezz tiegħu wara li ppremetta illi :

Fis-17 ta' Ġunju tas-sena 2019 seħħ incident fejn T pipe tal-ilma tas-sistema tal-konvenuti kien qed jgħamel l-ilma; dan l-ilma beda jasal fil-proprjeta' tar-rikorrent – 101/103, St. Francis Str., Floriana;

Kawża ta' dan l-incident l-attur sofra ħsarat ingenti;

Minhabba l-ħsarat li l-ilma kkaġuna, l-atturi kellhom jixtru apparat ġdid. Dan ġia ġie mħallas mid-ditta assikuratriċi tagħhom. Minhabba li kellu jinxtara dan l-apparat ġdid, Kodak Server li jiswa sebat elef u ħames mija u tlieta u disgħin Euro (€7,593) ma baqax utli u ma setax jiffunzjona ma' l-apparat iktar modern.

L-atturi wkoll issa ma jistgħux ikomplu jużaw żewġ softwares peress li huma neċessarji biex iwettqu x-xogħol tagħhom; dawn ukoll ma jiffunzjonax mal-apparat iktar modern u allura issa jinħtieġ li jinbidlu dawn is-software. Il-bdil ta' dawn is-software ġie ikkwotat li jiswa ħmistax-il elf u sittin Euro (€15,060) liema ammont għalhekk jiżdied mal-ħsara li sofrew l-atturi.

Inkluż fl-ammont totali ta' ħsara li l-konvenuti qed jiġu mitluba jħallsu għalhekk hemm tnejn u għoxrin elf u sitt mija u tlieta u ħamsin Euro (€22,653.00) – dan kollu jikkonsisti f' damnum emergens (statements ta' tali ammonti hawn annessi bhala **Dok A**). Id-danni mitluba f'din il-kawża ma kienux inklużi u koperti bil-polza tal-assikurazzjoni li kellhom l-atturi;

Barra d-damnum emergens indikat hawn fuq, l-atturi sofrew ħsara fil-forma ta' lucrum cessans – dan minhabba l-fatt li minn dakinhar 'l hawn l-atturi għamlu telf għaliex ma setgħux jaħdmu mingħajr it-teknologija ndikata hawn fuq jew kellhom iħallsu għaliha; dan il-lucrum cessans kif ukoll id-damnum emergens ser jiġu kwantifikati fit-trattazzjoni tal-kawża;

Wara li l-konvenut ma resqux għal-likwidazzjoni ta' danni, l-atturi baġtu ittra ufficjali 166A datata 13 ta' Novembru tas-sena 2019 fejn għal skopijiet ta' kompetenza illimitaw it-talba; baġtu wkoll ittra oħra datata 16 ta' Ġunju tas-sena 2020 (it-tnejn hawn annessi u mmarkati bhala **Dok B** u **Dok C** rispettivament);

Il-konvenuti rrispondew lura b' oġġezzjoni, għall-ittra ufficjali 166A u għalhekk kellha ssir din il-kawża;

Talab lil din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara li l-konvenuti huma responsabbli għall-ħsara minnu kkaġunata fl-imsemmi fl-apparat imsemmi fir-rikors ġuramentat u li huma responsabbli għad-danni sofferti mill-atturi indikati fil-premessi u cioe` kemm dawk ġejjin mid-damnum emergens kif ukoll dawk ġejjin mill-lucrum cessans;
2. Tillikwida l-imsemmija danni sofferti mill-atturi u naxxenti mill-fatti riportati fir-rikors ġuramentat, liema danni għandhom jinkludu dawk

għejjin mid-dammum emergens kif ukoll dawk għejjin minn lucrum cessans; liema danni ma jkunux għa tħallsu mid-ditta assikuratriċi. U dan okkorrendo bl-opera ta' periti u esperti nominandi

3. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex iħallsu lill-istess rikorrenti s-somma kif tiġi likwidata minn dina l-Onorabbli Qorti u rappreżentanti danni hekk kawżati minnhom.

Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittri uffiċjali tat-13 ta' Novembru tas-sena 2019 kif ukoll tas-16 ta' Ġunju tas-sena 2020.

Rat ir-Risposta Ġuramentata tal-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma li permezz tagħha eċċepiet illi :

1. Kenneth Agius għandu jagħti prova li għandu l-kapaċita' u l-interess legali li jirrappreżenta lis-soċjeta' attriċi;

2. Is-soċjeta' attriċi trid tagħti prova tal-allegat inċident u fuq kolloxx tagħti wkoll prova dwar in-ness bejn l-istess imsemmi inċident u l-allegati danni;

3. Il-Korporazzjoni esponenti m'hijiex responsabbli għall-allegati ħsarat u dan ai termini tad-disposizzjonijiet misjuba f'artikolu 21 tal-kapitolu tal-liġi li jwaqqaf l-istess Korporazzjoni, *ossia* Kap. 355 tal-Liġijiet ta' Malta, 'Att dwar il-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma';

4. It-talbiet attriċi huma infondati fil-fatt u fid-dritt *stante* li l-allegati ħsarat in kwistjoni ma seħhewx minħabba xi nuqqas jew negligenza tal-Korporazzjoni esponenti iżda tort tas-soċjeta' attriċi stess minħabba negligenza u traskuraġni da parti tagħha u dan kif ser jiġi ppruvat fil-mori ta' din il-kawża;

5. Is-soċjeta' attriċi naqset milli tobdi struzzjonijiet ċari da parti tal-Korporazzjoni esponenti u dan kif ser jiġi pruvat tul il-mori ta' din il-kawża;

6. Is-soċjeta' attriċi m'għamlet xejn biex jiġi evitat l-allegat inċident u sabiex timminimizza d-danni kif kellha l-obbligu li tagħmel;

7. Jinkombi fuq is-soċjeta' attriċi li tagħmel prova tad-allegati danni sofferti u prova li l-istess danni ġew sofferti mill-istess soċjeta' attriċi, liema danni qed jiġu kkontestati;

8. Jinkombi fuq is-soċjeta' attriċi li tagħmel prova tal-quantum allegat f'forma ta' *damnum emergens* u tipprova n-ness tal-istess bejn l-inċident imsemmi u mertu tal-kawża;

9. Jinkombi fuq is-soċjeta' attriċi li tagħmel prova tat-telf fil-qligħ allegat minnha f'forma ta' *lucrum cessans* u tipprova n-ness tal-istess bejn l-inċident imsemmi u l-mertu tal-kawża;

Rat l-atti tal-kawża.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Jirriżulta mill-kopja tal-istatut tas-soċjeta' attriċi esibita li Kenneth Agius għandu r-rappreżentanza ġudizzjarja tagħha u għalhekk l-ewwel eċċezzjoni hija mingħajr bażi.

L-attriċi tiġġestixxi negozju ta' *printing press* minn fond sottostanti blokk t'appartamenti li għalihom u għall-partijiet komuni tagħhom m'għandhiex access. Fil-partijiet komuni tal-blokka kien hemm T pipes proprjeta' tal-konvenuta li jservu l-ilma għall-meters tal-appartamenti. Jirriżulta li fl-4 ta' Novembru 2021 kawża ta' ħsara fit-T pipes ħareġ l-ilma, niżel fil-fond tal-attriċi u kkawżalha ħsarat fil-hardware u software li permezz tiegħu kienet tiġġestixxi n-negozju tagħha.

Mhemmx dubju li hemm ness bejn l-iskular tal-ilma u l-ħsara u għalhekk it-tieni eċċezzjoni hija wkoll infondata.

L-Artiklu 21(1) tal-Kap 355 jesimi lill-konvenuta minn responsabilita` (i) minn konnessjoni ta' fittings tal-ilma mhux awtorizzat – li mhux il-każ; (ii) minn difetti fl-istallazzjoni mhux provduti minnha – li mhux il-każ; u (iii) minn incident li ma setax jiġi evitat minn deterjorazzjoni raġonevoli – eventwalita` li l-piż tal-prova jinkombi fuq il-konvenuta li ma ġiebet l-ebda prova fir-rigward. Skont Artiklu 21(3) l-konvenuta mhix responsabbli meta sseħħ forza maġġuri – li mhux il-każ f'din l-istanza. Imbagħad skont Artiklu 21(2) l-konvenuta mhix responsabbli meta mhix negligenti. F'dan il-każ ċertament kien hemm negligenza għaliex fl-ewwel lok it-T pipes diġa` kellhom *leak* f'okkażjoni preċedenti u fit-tieni lok ma kinux installati barra mill-bini biex jekk tiġrilhom il-ħsara l-ilma jmur fit-triq kif trid is-sengħa u l-arti u, fuq kollox, is-sens komun. Mhix skuża li sidien l-appartamenti ma kkoperawx biex it-T pipes jinħarġu 'l barra. Fl-ewwel lok, it-T pipes poġġiethom ġewwa l-konvenuta. Fit-tieni lok, is-soċjeta' attriċi hija totalment estranja għal din il-vicenda. Dan apparti li ma nġiebet l-ebda prova dokumentarja dwar in-nuqqas ta' koperazzjoni tas-sid jew sidien tal-appartamenti. Il-Qorti tqis ukoll iċ-ċirkostanza li wara l-incident il-konvenuta qabdet u ħarġet it-T pipes 'il barra hi stess a spejjeż tagħha. It-tielet eċċezzjoni għalhekk ma tistax tircievi favur.

Ebda prova ma nġiebet li l-attriċi kienet b'xi mod negligenti u kkontribwiet għall-incident. Għalhekk ir-raba' eċċezzjoni hija waħda fiergħa għall-aħħar. Hekk ukoll il-konvenuta ma ġiebet l-ebda prova tal-allegazzjoni tagħha li l-attriċi naqset li ssegwi struzzjonijiet mill-konvenuta u li m'għamlet xejn biex tevita l-incident. Il-ħames u s-sitt eċċezzjonijiet għalhekk huma wkoll fiergħa.

Il-bqija tal-eċċezzjonijiet jirrigwardaw il-prova tal-eżistenza u l-entita` tad-danni. Dawn jirriżultaw suffiċjentement ippruvati, kif ġej:

Bhala *damnum emergens*, jirriżulta li kien hemm Kodak Server jiswa €7,593 li ma baqax utli billi ma setax jiffunzjona mal-apparat iktar modern li kellu jinxtara. L-attriċi jinhtigilha tbiddel software bi spiża ta' €15,060 li ma xtratx għaliex skontha m'għandhiex il-fondi meħtieġa. It-total ta' din ir-ras ta' danni għalhekk huwa ta' €22,653. Hemm danni oħrajn li ġew koperti bl-assikurazzjoni.

L-attriċi sofriet ukoll telf ta' qligħ billi kawża li ma setgħetx tixtri *software* ġdid tilfet sagħtejn kuljum biex isir l-istess xogħol bejn is-17 ta' Ġunju 2019 sad-data tal-ftuħ tal-kawża jammonta għal €8,910. Bhala telf ta' qligħ l-attriċi hija intitolata għalih anke wara d-data tal-preżentata taċ-ċitazzjoni iżda ma jidhirx li qiegħdha tinsisti għal dan, tant li ma kkwantifikatux.

Illi għalhekk il-Qorti qiegħdha tillikwida t-total ta' danni fl-ammont ta' €31,563.

Decide:

Għal dawn il-motivi, l-Qorti:

1. Tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta.
2. Tilqa' l-ewwel talba billi tiddikjara li l-konvenuta hija responsabbli għall-ħsara kkaġunata fl-apparat imsemmi fir-rikors ġuramentat u li hija responsabbli għad-danni sofferti mill-attriċi.
3. Tilqa' t-tieni talba billi tillikwida l-imsemmija danni sofferti mill-attriċi fis-somma ta' €31,563.

4. Tilqa' t-tielet talba u tikkundanna lill-konvenuta sabiex tħallas lill-attriċi s-somma hekk likwidata bl-imgħax legali mid-data ta' din is-sentenza sad-data tal-ħlas effettiv.

Bli-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittri uffiċjali tat-13 ta' Novembru tas-sena 2019 kif ukoll tas-16 ta' Ġunju tas-sena 2020.

Moqrija.

ONOR. IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA